

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 2/06.03.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата): 6/24.02.2020

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА“;

ЗА СПЕЦ: „Държавни финанси и европейски фондове“;

ОКС „Магистър“; редовно обучение;

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО

СЕМЕСТЪР: 10 за СС и СНУ, 12 за ДНДО

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ т. ч.:		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Светлана Герчева)

2.
(гл. ас. д-р Светослав Борисов)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Данъчна политика” е предназначена за студентите от специалност “Държавни финанси и европейски фондове” в ОКС „Магистър”, **редовно обучение**. Тя е **задължителна дисциплина** и е част от тяхната специализирана подготовка.

Целта на дисциплината е да подготви студентите да анализират отражението на данъчната политика и тежест върху ФЛ, техните семейства/домакинства и фирми.

В процеса на обучение **се усвояват нови знания** за административните аспекти на данъчната система, като се акцентира на правата и задълженията на данъкоплатците, които са равнопоставени на приходната администрация. Магистрите се запознават с данъчното облагане според мащаба на икономическа активност, като се прави сравнение с други държави/юрисдикции.

В условия на глобализация и дигитализация се изучават рамката на избягване на двойното данъчно (не)облагане на дохода и имуществото, както и възможностите за данъкоплатците, които предоставя палитрата е-услуги на НАП.

Дисциплината **изгражда умения**, които могат да помогнат на студентите да оптимизират данъчното задължение по законово позволен начин, като познават спецификата и динамиката на данъчните стимули. Учебната програма съдържа анализ на мерките срещу ерозия на данъчната основа на корпоративния данък и преместването на печалбите по данъчни подбуди. В допълнение магистрите се запознават с формите и щетите на ДДС измамите, както и с набора от мерки за ограничаването им. Систематизираните знания в тази дисциплина развиват умения настоящите магистри в бъдеще да създават, управляват и адаптират бизнеса, където работят и/или чиито собственици са, според новите правила на данъчно облагане в условия на дигитализация и глобализация.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА И ДАНЪЧНО БРЕМЕ		2	2	
1.1.	Същност и основни субекти на данъчната политика			
1.2.	Цели на съвременната данъчна политика			
1.3.	Данъчното бреме – „продукт“ на данъчната политика			
1.4.	Показатели за измерването: ретро – и проспективни и основни тенденции в динамиката му			
2. ДИЗАЙН НА ДАНЪЧНИТЕ СТИМУЛИ		3	4	
2.1.	Концепция за данъчните стимули /разходи/			
2.2.	Критерии за оценка на данъчните стимули			
2.3.	Форми на данъчните стимули			
2.4.	Данъчни или държавни разходи?			

3. АДМИНИСТРАТИВНИ АСПЕКТИ НА ДАНЪЧНАТА ПОЛИТИКА		3	2	
3.1.	Организационно структуриране на приходната/данъчната администрация – добри практики			
3.2.	Основни направления в реформата на приходната администрация			
3.3.	Показатели за оценка дейността на приходната администрация			
3.4.	Реформа на приходната администрация у нас. Е-услуги на НАП.			
4. ПОЛИТИКА ПРИ ОБЛАГАНЕ С ЛИЧЕН ПОДОХОДЕН ДАНЪК		3	4	
4.1.	Данъчно-политически решения при облагане с личен подоходен данък .			
4.2.	Прогресивен данък върху личните разходи за потребление			
4.3.	Двойствен /дуалистичен/ личен подоходен данък			
4.4.	Плоският данък – метаморфозите му от Хол и Рабушка до днес			
5. СПЕЦИФИКА ПРИ ОБЛАГАНЕ НА МИКРО-, МАЛКИ И СЕМЕЙНИ ПРЕДПРИЯТИЯ		2	2	
5.1.	Малките и семейни фирми – трудности при данъчното облагане			
5.2.	Реализация на данъчната политика в сегмента на дребния и среден бизнес			
5.3.	Облагане по презумпция – същност и критична оценка			
6. ПОЛИТИКА ПРИ ОБЛАГАНЕ НА КОРПОРАТИВНИТЕ ДОХОДИ		3	4	
6.1.	Избор на икономически база за корпоративния данък /КД/			
6.2.	Интеграция на корпоративния доход в личния			
6.3.	Възгледите за КД и бъдещето му			
6.4.	Алтернативи на КД – добри международни практики за преодоляване на данъчните деформации			
7. ДАНЪЧНА КОНКУРЕНЦИЯ ИЛИ ДАНЪЧНА ХАРМОНИЗАЦИЯ		5	4	
7.1.	Данъчната конкуренция и пазарните дефекти			
7.2.	Данъчната конкуренция и преразпределение на благосъстоянието.			
7.3.	Данъчна конкуренция или хармонизация в корпоративното облагане			
7.4.	Мерки срещу избягването на данъчно облагане от големите национални и транснационални корпорации			
8. ДАНЪЧНОПОЛИТИЧЕСКИ ПРОБЛЕМИ ПРИ ОБЛАГАНЕТО С ДДС		3	2	
8.1.	Единна или диференцирана ставка на ДДС			
8.2.	ДДС измамите – приложно поле и фактори, които ги благоприятстват.			
8.3.	Видове измами с ДДС. Щетите от ДДС измамите – количествена оценка			

8.4.	Добри практики при ограничаването/ справянето с ДДС измамните. Мерки за противодействие на ЕС равнище			
9. ФИНАНСОВИЯТ СЕКТОР И КОСВЕНОТО ОБЛАГАНЕ		2	4	
9.1.	Причини за освобождаване на финансовите услуги от облагане с ДДС			
9.2.	Икономически ефекти от освобождаването на финансовите услуги от облагане с ДДС			
9.3.	Алтернативи за косвено облагане на финансовия сектор			
10. ГЛОБАЛИЗАЦИЯ НА БИЗНЕСА И ДВОЙНОТО ДАНЪЧНО (НЕ)ОБЛАГАНЕ		4	2	
10.1.	Същност на икономическото и юридическото двойно данъчно облагане (ДДО).			
10.2.	Спогодбите за избягване на двойно данъчно облагане - СИДДО. Модел на СИДДО – ОИСР и ООН			
10.3.	Регламентиране избягването на ДДО в модела на ОИСР при облагане на доходите и имуществата			
10.4.	България и „мрежата“ от СИДДО			
Общо:		30	30	0

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.3.	Индивидуално задание за подготовка на доклад с презентация	1	20
1.4.	Писмен тест с отворени въпроси	1	40
Общо за семестриален контрол:		2	60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)		
	- писмен тест със затворени въпроси	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		3	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Герчева, Св. Данъчна политика. Варна: Наука и икономика, 2011.
2. Герчева, Св. Дигиталният данък – аспирациите на съвременната държава към цифровата икономика. Варна: НТС „Инвестиции в бъдещето“, Научно-практическа конференция с международно участие, 2019 с.104-110.
3. ОИСР, Модел на спогодба за избягване на двойно данъчно облагане, Париж, 2010.
4. Пашев, К. Корупцията при данъчното облагане. Център за изследване на демокрацията, София, 2005.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Герчева, Св. Данъчното бреме на домакинствата в България и предизвикателствата на кризата. В: Световната криза и икономическото развитие, сборник от доклади, 2010, том 2, Варна: Наука и икономика, с.180-188.
2. Герчева, Св. Данъчната конкуренция и финансовата свобода на данъкоплатците. Във: Вачков, Ст., Йорданов, Й, Георгиев, Л. и др. „Финансовата свобода“, Варна: ИК „Стено“, 2009.
3. Пашев, К., Данъчна политика и администрация. Теория и практика, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2006.
4. Филипов, В., Цветкова, Л. Данъчно облагане и счетоводно приключване. София: ИК „Сиела“, 2020.

НОРМАТИВНА УРЕДБА:

1. Данъчноосигурителен процесуален кодекс.
2. Директива (ЕС) 2016/1164 на Съвета за установяване на правила срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар (ОВ L 193, 19.7.2016 г., стр. 1—14).
3. Директива (ЕС) 2017/952 на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2016/1164 по отношение на несъответствията при хибридни образувания и инструменти, включващи трети държави (ОВ L 144, 7.6.2017 г., стр. 1—11).
4. OECD, Gewinnverkürzung und Gewinnverlagerung: Situationsbeschreibung und Lösungsansätze, Paris: OECD, 2014.